

1972 წ.

№ 4 (4514)

ინფორმაციური, სპორტული, ჯანდაცვის კვლევის ჟურნალი

საქ. სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1984 წლის 13 აპრილიდან

პასტინკა, 5 იანვარი. აქ მიმდინარე ტრადიციული სახალხო ტურნირის მეექვსე ტურში შეჯიბრების დღეში, ლენინგრადელმა ა. კარპოვმა მოუგო ბრალიელ ვ. მკვირცხს და 5 ქულა დააგროვა. 4-4 ქულა აქვთ შვედ უ. ანდერსონსა და ვ. უნცაგერს (გერ). მეორე საბჭოთა დიდოსტატს ვ. კორჩინის 3,5 ქულა და ერთი გადაღებული პარტია აქვს.

მიწვევები, 5 იანვარი. „სამთა ტურნირის“ ბოლო მატჩი ტყა-ს პოკისტებმა წააგეს ჩეხოსლოვაკიის „დუკლას“ სპორტსმენებთან — 1:6, მიუხედავად ამას, ტურნირში მაინც მათ გაიმარჯვეს.

პლენი, 5 იანვარი. ჩეხოსლოვაკიის ამ ქალაქში პირველი მატჩი გამართეს ვოკრესენსკის „ნიმიკს“ პოკისტებმა და დამარცხეს ადგილობრივი „შტოლა“ — 6:0.

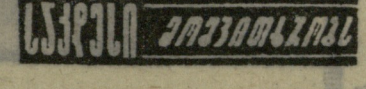
სტოპოლი, 5 იანვარი. 22 წლის საერთაშორისო ოსტატმა, პოლანდელმა ტ. ტიმანმა I ადგილი დაიკავა შვეიცარიაში გამართულ საერთაშორისო სპადარკო ტურნირში. მან 7,5 ქულა დააგროვა 10 შესაძლებელიდან. გამარჯვებულს I ქულით ჩამორჩნენ ბილევი (უნგრეთი), შატლბანიკი (ნორვეგია) და იანსონი (შვეიცარია). ავსტრალიის ჩემპიონმა ბრაუნმა და პოლანდელმა ბოემმა 6-6 ქულით V-VI ადგილებზე გაიყვეს.

დუშანბე, 5 იანვარი. ტაჯიკეთის უზენაესი ტურნირი — „რესპუბლიკის“ წლის საუკეთესო სპორტსმენი“. ეს წოდება მიეკუთვნა ნიჩბოსანთა წყვილს, საერთაშორისო ოსტატებს ვ. პანკოვსა და მ. ლობანოვს, რომლებმაც მსოფლიო ჩემპიონატში ბათილებითა და კანოეებით ნიჩბოსნობაში ვერცხლის მედლები დაისაკუთრეს.

ჩვენს მოკვე ჩასაუბლიკაში ავტობიოგრაფიული ტირი

ტაშვენტის მსრო ღე ღე ღე მ ა წვრთნა ახალ, უჩვეულო ტირში დაიწყეს. ესაა საბჭოთა კავშირში პირველი ექსპერიმენტული, ავტომატობიოგრაფიული, პოლიგონი „მაგალითად, მსაჯის პულტიდან შეიძლება ჩაითვაოს სამონტაჟო სხვადასხვა ვარჯიშის სპორტორთა მართვით. სპეციალური მოწყობილობებით მათ დროის განსაზღვრულ მონაკვეთში უჩვენებენ. ტირში შეიძლება ერთად ივარჯიშოს 32 სპორტსმენმა. პისტოლეტის მოყვარულებისთვის გამოყოფილია სპეციალური 25-მეტრიანი დარბაზი. მრავალფენოვანი იზოლაცია სროლის ხმას ასწობს, ამიტომ უფრო მეტი უფრო აპარატურას და ავტომატურ სადემონსტრაციო ტაბლას, ტელევიზორი სპორტსმენს საშუალებას მისცემს პოზიციის შეუცვლელად დაინახოს ყოველი გასროლის შედეგი და მიზანი გაასწოროს. ბ. პროკოტილოვი. ტაშვენტი.

ლაპარაკობენ 1971 წლის „სპორტული პარსკვლავები“

საქდესმა მოაწყო ტრადიციული სახალხო ანკეტა „ლაპარაკობენ გასული წლის სპორტული ვარსკვლავები“. ამ ანკეტის ყველა მონაწილე ამბობს, რომ წლევედელი წამთრისა და ზაფხულის ოლიმპიურ თამაშებში ბრძოლა განსაკუთრებით უმეღავათ იქნება.

13 ცნობილმა სპორტსმენმა პასუხი გასცა ანკეტის შემდეგ შეკითხვებს:

— რა უფრო ძვირფასი და მნიშვნელოვანია თქვენს სპორტულ გზაზე და რატომ?

— ვინ მიგანიათ ყველაზე სერიოზულ მეტოქედ მომავალ ოლიმპიურ თამაშებში?

— რა მიგანიათ ყველაზე მნიშვნელოვანად თქვენს ცხოვრებაში 1971 წელს, რაც სპორტთან არ არის დაკავშირებული?

ანკეტაში მონაწილეობა მიიღეს მსოფლიო რეკორდსმენი სიმალაზე ხტობაში პ. მატცდორფმა (აშშ), მსოფლიოს ყველაზე სწრაფმა მოკლეურბე მ. კელემა (გერ), ფიგურულ ციკურობაში მსოფლიო პირველობის ვერცხლის პრინციპში ლ. სიმონოვამ და ა. სურაიკინმა (სსრ კავშირი), მსოფლიო ჩემპიონმა ფარეკობაში, ფრაგმა მარო-შანტალ დემიამ, მსოფლიო რეკორდსმენმა ძალისხმობაში, ფინელმა კ. კანგასნიემ, იაპონელმა მოკლეურბე ქალმა ი. ნიშიგავამ, ევროპის ჩემპიონმა კრიეში ი. კაიდიმ (უნგრეთი), ოლიმპიურმა ჩემპიონმა 5 კილომეტრზე რბენაში მ. გამუდომ (ტუნისი), ევროპის ექს-ჩემპიონმა სპორტულ ტანვარჯიშიში კ. იანცმა (გერ), ევროპისა და მსოფლიოს საუკეთესო ნიჩბოსანმა (ერთადღობაში) ა. დემიამ (არგენტინა), საბჭოთა სპორტსმენებმა ბ. ონიშინკომ — მსოფლიო ჩემპიონმა თანამედროვე ხუთბრენაში, ი. რაპამა — მსოფლიო ჩემპიონმა ველოსპორტში, ე. არჟანოვმა — ევროპაში უძლიერესმა მორბენალმა 800-მეტრიან დისტანციაზე.

ყველაზე მთავარ მეტოქეებად მომავალ ოლიმპიურ თამაშებში 800-მეტრიან დისტანციაზე არჩაივნა დაასახელა ოლიმპიური ჩემპიონი, ავსტრალიელი რ. დამბელი, აფრიკის უძლიერესი მორბენალი, კენიელი რ. თუკო, იამაიკელი ათლენტი ბ. დიასი. მან განაცხადა, რომ ამ სამიდან ყველაზე მეტად მოსწონს სპორტულ ბრძოლაში უარდელ კორექტული დაუბელი. გა-

მუღი 5 და 10 კილომეტრზე რბენაში მიუწინააღმდეგავი პრეტენდენტია შორის ასახელებს კენიელ კ. კეინის, ინგლისელ დ. ბედფორდს, ევროპის რეკორდსმენს ფინელ ი. კანგასნიეს, საბჭოთა მორბენალ რ. შარაფეტიმოვს, სპორტსმენს ვერდიან ი. პაპუეს. მისი აზრით, ამ სრულად განსხვავებულ სპორტსმენებს თავიანთი ძლიერი კომპონენტები აქვთ, მაგრამ ოლიმპიურ სარბენ ბილიზე — შენიშნავს გამუდი, — ძირითადად შეიძლება მოწინააღმდეგე ფსიქოლოგიური განწყობილება იქცეს.

ბ. დემიდი მიუწინააღმდეგავს... საკუთარ თავს უწინასწარმეტყველებს. შეიძლება მეტოქეთა ასეთი უგულებელყოფა თავისებური ფსიქოლოგიური რეაქცია იყოს იმ უუნარიანობა აზრის გამო, რომლებიც არგენტინელ ნიჩბოსანს უგვე ვეტრანად მიიჩნევენ (ეს ძალიან მალწინანებს). — განაცხადა დემიდი, რომელსაც ჯერ კიდევ მკერის მიღწევა აქვს სპორტში განზრახვით. ი. ნიშიგავა მოკრძალებით შენიშნავს, რომ ოლიმპიური თამაშების ყველა მონაწილე სერიოზული მეტოქე იქნება და ყოველ მათგანს შეუძლია სიურპრიზი შემოგვთავაოს.

ე. კელემ თავის მთავარ მეტოქედ შეედი პ. ბიორიესი დასახელა. აგი ძლიერ მეტოქეებად მიიჩნევენ იაპონელსაც, რომლებიც გამარჯვებისკენ ურევლო სწრაფობითა და კონცენტრირ-

ბის განსაკუთრებული უნარი გამოიჩინეს. პ. მატცდორფს მიაჩნია, რომ მიუწინააღმდეგავი კარგი სიმაღლეზე მსხრთელი ჩამოვა. იგი იმდენს გამოთქვამს, რომ მათ შორის იქნება საბჭოთა სპორტსმენი ვ. ბრუმიელი. მატცდორფი ოცნებობს ტოკიოს ოლიმპიადის ჩემპიონთან შეხვედრას. ე. რაპი ოლიმპიური ოქროს პირველ მაძიებელთა შორის ასახელებს დანიელ, ფრანგ და იტალიელ ველოსპორტისტებს, ონიშინკო კი უნგრეთის ხუთბრენებს. ანკეტის მონაწილეობაზე ბევრი ოლიმპიური თამაშების ფავორიტებად საბჭოთა სპორტსმენებს ასახელებს. კ. იანცი, მაგალითად ფიქრობს, რომ ოქროს მედლისთვის პირველ ყოვლისა იბრძობენ საბჭოთა სპორტსმენები ლ. ტურიშიკოვა და თ. ლასკოვიჩი, აგრეთვე, მისი თანამემამულე ე. ცუპოლი. კ. კანგასნიემ გამოთქვამს აზრს, რომ უნიშინკის ფიცარნაგზე მისი მთავარი კონკურენტები იქნებიან საბჭოთა ათლეტები ბ. პავლოვი და გ. ივანჩიკო. ფიგურისტები ლ. სიმონოვა და ა. სურაიკინი საპრობოში წარმატების პირველ პრეტენდენტებად მიიჩნევენ ი. როდინსას და ა. ულანოვს.

შეითხვაზე: „რა უფრო ძვირფასი და მნიშვნელოვანია თქვენს სპორტულ გზაზე და რატომ?“. ი. კაიდიმ თქვა: „გამარჯვების სისხრული. გამარჯვების ყოველი წამი დუვიწყარია“. მას უთანხმოებანი ნისიგავა, დემიდი და ონიშინკო, რომლისთვისაც 1971 წლის მსოფლიო ჩემპიონატში გამარჯვება (საეგროფორე დემიისთვის) პირველი ასეთი იყო საბატიო კვარცხლებების მწვერულზე. გამუდისა და კანგასნიემისთვის მათი სპორტული კარიერის ყველაზე სამასსოვრო მომენტები გამოდგა გამარჯვება მექსიკის ოლიმპიადში. კანგასნიემის სიტყვებით, მას შემდეგ ფინელები განსაკუთრებით დაინტერესდნენ ძალისხმობით. გამუდისთვის კი ეს მომენტი განსაკუთრებით სასიხარულო იყო, ვინაიდან მამინ ყველაზე მაღალ ოლიმპიურ ფლაგსტოქზე პირველად აფრიალდა ტუნისის დროშა.

მატცდორფმა გაიხსენა დედ, როცა იგი ამერიკის შეერთებული შტატების ტურნირი იქნება. მაგრამ ამით როდი ამოწურება ოლიმპიური წლის კალენდარი. საბჭოთა ვოლიათებისთვის ასახალი სეზონი დაიწყება თებერვალში, პარიზში ე. დამის მეშორიალში ასპრეზობით. ვარაუდობენ, რომ საბჭოთა გუნდს უმეთაურებს ვ. ალექსევი, რომელმაც მარშან 21 რეკორდი დაამყარა. მარტი საბჭოთა ათლეტებისთვის შორეული მოგზაურობის თვე იქნება. ისინი გამოვლენ საერთაშორისო ტურნირებში შვეიცარიაში, ფინეთში და გერმანიაში. სსრ კავშირის ჩემპიონატი, რომელსაც მთავარი მნიშვნელობა ენიჭება ოლიმპიური ნაკრების შემადგენლობის

სურათებზე: ზევით — პ. მატცდორფი, ქვევით — თ. ლასკოვიჩი.

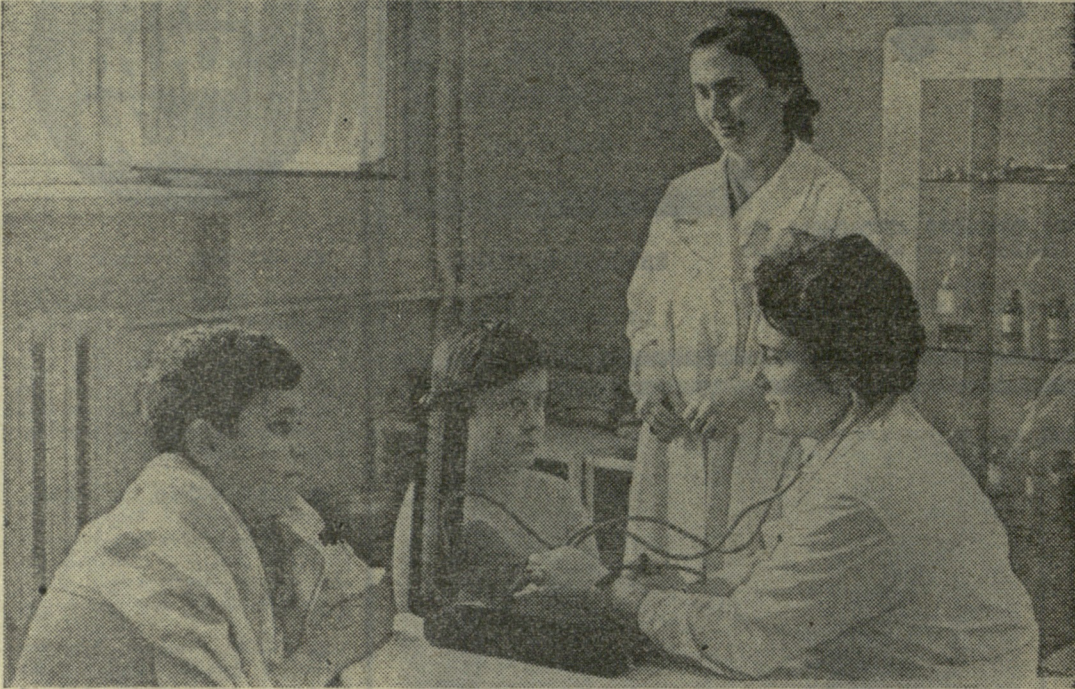
„ძალბსნობა-72“

უნდა ვისურვოთ, რომ ახალი, ოლიმპიური 1972 წელი, ისეთივე სვავრიელი გამოდგეს საბჭოთა ძალისხმობისთვის, როგორიც წასული, 1971 წელი იყო. საბჭოთა ძალისხმობის უდიდესი ტრიუმფით დამთავრდა ევროპის ჩემპიონატი სოფიაში და მსოფლიო ჩემპიონატი ლიმაში, საიდანაც მათ სამ ათეულზე მეტ ოქროს მედალი ჩამოიტანეს. მსოფლიოს 100 რეკორდიდან (ესეც თავისებური მიღწევაა), რომლებიც მარშან დაწყებულა, 78 საბჭოთა ათლეტების ანგარიშზე მოდის. მაგრამ თუ ახალ წელზე ვილაპარაკებთ, მამინ მთავარი შეჯიბრება, რა თქმა უნდა, მიუწინააღმდეგავი

ტურნირი იქნება. მაგრამ ამით როდი ამოწურება ოლიმპიური წლის კალენდარი. საბჭოთა ვოლიათებისთვის ასახალი სეზონი დაიწყება თებერვალში, პარიზში ე. დამის მეშორიალში ასპრეზობით. ვარაუდობენ, რომ საბჭოთა გუნდს უმეთაურებს ვ. ალექსევი, რომელმაც მარშან 21 რეკორდი დაამყარა. მარტი საბჭოთა ათლეტებისთვის შორეული მოგზაურობის თვე იქნება. ისინი გამოვლენ საერთაშორისო ტურნირებში შვეიცარიაში, ფინეთში და გერმანიაში. სსრ კავშირის ჩემპიონატი, რომელსაც მთავარი მნიშვნელობა ენიჭება ოლიმპიური ნაკრების შემადგენლობის

დადგენისთვის, აპრილში გაიმართება ტაინიში. ოლიმპიურ ფიცარნაგზე გამოსვლის წინ გენერალური რეპეტიცია იქნება ევროპის ჩემპიონატი რუმინეთის ქალაქ კონსტანცაში, მისიში. სპეციალისტთა დიდ ყურადღებას იმსახურებს „ბლოტიის თასი“, რომელიც რიგამი ივნისში გათამაშდება. ოლიმპიადის შემდეგ, ნოემბერში, კუბაში მოწყობა ახალგაზრდა ძალისხმობის ტრადიციული შეჯიბრება „მეგობრობა“. წლის უკანასკნელი ტურნირი იქნება სსრ კავშირის თასის გათამაშება. ეს შეჯიბრება აშხაბადში ჩატარდება დეკემბერში.

ბანსაკუთრადელი უარდაბა ბავშვების ხანგრძლივობას!

სასკოლო ფიზკულტურა საფუძველთა საფუძველია. ჩვეულებრივ, როცა სპორტში გადადგმულ პირველ ნაბიჯებზე პიროვნება ხოლმე ჩემპიონები მიუგებენ: „სკოლაში“ და ფიზკულტურის მასწავლებლებს დაახებებენ. მაგრამ სასკოლო სპორტი მართლაც რეკორდსმენებზე წარუწვთ როდი ცხოვრობს — მასწავლებლებს სურთ, რომ მათი მოსწავლეები ძლიერნი და მოქნილნი, ჯანსაღნი და ვაჟაკური ვიწარდონ. სწორედ ამას მიჰქცევა ფიზიკური აღზრდის მასწავლებელთა, რესპუბლიკებში, ოლქებში, რაიონებში და ქალაქებში სასკოლო სპორტის მესვეურთა ამასწინანდელი საქავერო თათბირიც.

აი, რა უამბო ამ თათბირის შესახებ საკლესის კორესპონდენტს ბ. ნა-**შნოშის** სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს ფიზიკური აღზრდის განყოფილების უფროსმა ბ. გოგოშვილმა:

„ზიური“, „შაში-სასწავლი“, „ნეპტუნი“, „მეგობრობა“... ყველა ამ შტაბ-ბრების თაოსანი კომპაგნიონია. სტაგრობის მხარისა და თათბირის კომპაგნიონებმა თავიანთი ინსტიტუტების ბაზაზე შექმნეს სასოფლო-ეზრის ფიზკულტურული აქტივის მოსამსახურე ფიზკულტურის 18 ინსტიტუტი და 25 ტექნიკური, 78 ფიზიკური აღზრდის ფაკულტეტი, სასკოლო ფიზკულტურის პრობლემებზე მუშაობენ ჩვენი სპორტული სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები.

მოსწავლეთა ჯანმრთელობა მუდამ იყო და იქნება ჩვენი ზრუნვის საგანი. ამისთვის საჭიროა გამოვიყენოთ არა მარტო სასახლე განათლების ძარღვები, არამედ ფიზკულტურის კომიტეტების, პროფკავშირული ორგანიზაციებისა და კომპაგნიონების მუშაობა. მხოლოდ ერთობლივი მიზნობით შექმნილი გადაწყვეტით ყველა პრობლემა მოსკოვი.

სასკოლო ფიზკულტურაზე საუბარს იყო პედაგოგიკური და მედიკინის მეცნიერებათა აკადემიების გაერთიანებული სესიაც. მედიცინისა და პედაგოგიკის მუშაკებს მიაჩნიათ, რომ წელიწადში 70 საათი, რაც სკოლებში ეთმობა ფიზკულტურას, ამკარად უკმარია. ჯერჯერობით საათების რაოდენობის პრობლემის გადაჭრა ძველია. არ გვყოფნის მასწავლებლები, არ გვყოფნის სპორტული ბაზები, თუმცა ბოლო ხუთი წლის მანძილზე, ფიზიკური კულტურის განვითარების საკითხებზე სკკ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების შემდეგ, ბევრ სკოლას მიუყვება დარბაზი, მოეწყობა მოედნები, საფეხბურთო მიწები. მაგალითად, რუსეთის ფედერაციაში 2500 კომპლექსური სპორტული მოედანი, 1072 საფეხბურთო მიწა, ფრანგურეთსა და კალაბურეთის 8528 მოედანი მოეწყო. აშენდა 1283 ფიზკულტურული დარბაზი, 186 სასროლო ტერი. უკრაინაში აგებულია 585 სპორტული დარბაზი, 305 მძლეოსნური კომპლექსი, 12000 სპორტული მოედანი. თუ წინათ სკოლების 35 პროცენტს ჰქონდა საკუთარი დარბაზები, ახლა 69 პროცენტს აქვს.

ამჟამად მთავარი ყურადღება კლავ

სგარეშე და სკოლისგარეშე სპორტულ მუშაობას ეთმობა. ამ საქმეში დასმარებას გვიწვევენ კომპაგნიონები და სასოფლო-ეზრის ორგანიზაციები. მაგალითად, კურგანის ოლქში ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტმა სკოლების აუცილებელი ინვენტარით უზრუნველყოფის მიზნით ოლქის სხვადასხვა საწარმოში დაიწყო ყვანჯრის, ტანვარჯიშის კედლების, ჩოგბურთის მაგიდების გამოშვება. მოსკოვი, ჩელიაბინსკში, კალუგაში, ვლადიმიროში „ბურვესტნიკის“ ადგილობრივმა ორგანიზაციებმა სკოლებზე შეიქმნა იარაღები: ბავშვებთან სამუშაოდ განვიან მწვრთნელებს, ინსტრუქტორებს, ეხმარებიან მათ ინვენტარითა და სპორტული აღჭურვილობით. ყველასთვის ცნობილი ბავშვების დიდი მუშაობები: „ტყევის ბურთი“, „ოქროს შაბა“, „თეთრი ლა-

საქართველოში“ და სხვა სპორტული კომპანიები, რომლებიც მუშაობენ სპორტის განვითარებისთვის, ახალია და მისი მისცა, მაგრამ კეთილმოწყობილი ბაზა, რომლის კარი მოცურავეების, წყალბურთელების, წყალში მხტომელებისთვის მუდამ ღიაა. სსრ კავშირის ხალხთა V სპარტაკიადისთვის, საქავერო და საერთაშორისო ტურნირებისთვის ხშირად აქ ემზადებიან საქართველოს ნაკრების წევრები, ეწყობა დიდი ასპარეზობები, რომლებსაც მუდამ დიდალი მათურებელი მკაცვს.

აუშვი მასობრივ-გამაჯანსაღებელი მუშაობაც სათანადოდაა გაშლილი: ბავშვებისთვის, საშუალო და უფროსი ასაკის ადამიანებისთვის, რომლებსაც სპორტული მწკარავლების დაპრობა კი არა, საკუთარი ჯანმრთელობის განმტკიცება სურთ, აუშვის დირექცია (დირექტორი ი. მტრედელი) ყველა პირობა შექმნა — გახსნილია საბოინტო ჯგუფები, რომლებსაც გამოცდილი სპეციალისტები ხელმძღვანელობენ. ოღონდ ეკ არის, ამ აუშვი „საკუთმალაო“ არ არის, რაც ახლებებისთვის აუცილებელია ამიტომაც გამაჯანსაღებელ ჯგუფ-

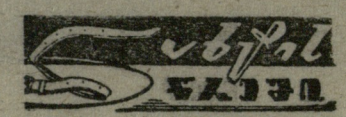
კეთილშობილი საქმე

ზესტაფონის სასამართლოებში წლების მანძილზე არ აქცევენ ყურადღებას სავითო საცხოვრებლებთან სპორტული მოედნების კეთილმოწყობას. მაგრამ უკანასკნელ ხანს ამ მხრივ უკვე გადადგა პრაქტიკული ნაბიჯი — ფერაშენიანობა ქარხნის დირექციის, პარტიული, პროფკავშირული და კომპაგნიონული ორგანიზაციების დახმარებით კომუნალურმა განყოფილებამ სამ ადგილას მოაწყო ფრანგურეთისა და კალაბურეთის კომპლექსური მოედნები. ეს მოედნები გაკეთდა მარქსის, ლენინისა და ლიბილაშვილის ქუჩებზე მდებარე სავითო საცხოვრებლებთან. ახალ ბაზებზე ხშირად ეწყობა ვარჯიში, ამხანაგური შეხვედრები.

ბ. ბანაშკრაძე.
(ჩვენი კორ.)

ზესტაფონი.

რაც მოგვიდა ღავრითაო...

„განთიადის“ ახალიცხის რაისაბჭო სულ 18 ფიზკულტურულ კლექტავს აერთიანებს. დაგვეთანხმებოდით, მათი მოვლა-პატრონობა, კლექტავებში მასობრივი ფიზკულტურულ-გამაჯანსაღებელი და სპორტული მუშაობის სათანადოდ გაშლა, ბავშვის მოწყობისთვის ზრუნვა მაინცდა მაინც ძველი არ ღუნდა იყო. მაგრამ რაისაბჭოს თავმჯდომარე ნ. მექვაბიშვილი ამ პატარა საქმესაც ვერ გაუძღვა. კლექტავებში ფიზკულტურული საბჭოები მხოლოდ ქალაქდღე არსებობდა, შიდასაკლექტავო ღონისძიებების გამართვისთვის, ფიზკულტურისა და სპორტის განვითარების გეგმების შესრულებისთვის არაფერ არაფერა. რაისაბჭოს პლენუმის სხდომა სავითოდ არ გამართულა, პრეზადიუმის სხდომები კი არაფერულად ტარდებოდა და მაშინაც ფიზკულტურის კლექტავების მუშაობის საკითხზე ათასში ერთხელ თუ იმსჯელებდნენ.

მექვაბიშვილი რაისაბჭოს შადაშეურნეობის, ჩატარებული შეკრებების, სპორტის პროპაგანდის, კლექტავების შორის სოციალისტური შეკრებების გაშლის მოვარება ვერ შეძლო, მშრომელთა შორის გამაჯანსაღებელი ღონისძიებებს ჩატარება, საწარმოო ტანვარჯიშის დაწერვა „დაავიწყდა“, ტურნის, ნადირობის, თევზაობის მოყვარულთა სექციების შექმნა არც მოგონებია. სავითო ფიზიკური მოზადებისა და ჯანმრთელობის ჯგუფების არსებობაზე ხომ ლაპარაკი ზედმეტია.

რაისაბჭოს, ფიზკულტურის კლექტავებისა და პროფკავშირული ცენტრების დაუდევრობის მიზეზით არსებული სპორტული ბავშვი კეთილმოწყობილია. რა თქმა უნდა, ახალთა აგებაზე დიდი ხანია არავის უფიქრია. ყველაფერი ეს გახდა მიზეზი, რომ რაისაბჭო რეგულარულად ვერ ასრულებდა ახალციხის მშრომელთა შორის ფიზკულტურისა და სპორტის განვითარების გეგმა-ვალდებულებებს, ცენტრალური საბჭოს ნაკრებში რაიონის არც ერთი სპორტსმენი არ შეუყვანიათ. ან რა სპორტულ მუშაობაზე შეიძლება ლაპარაკი, როცა რაისაბჭოში თავიანთი რეკორდების ცხრილებიც არა აქვთ.

ყველაფერი ეს ახალიცხის მალაროთა სამმართველოს პროფკავშირული ორგანიზაციისთვის ცნობილი იყო, მაგრამ მექვაბიშვილის მუშაობას არავინ აკონტროლებდა. ბოლოს საქმეში „განთიადის“ ცენტრალური საბჭოს პრეზადიუმში ჩაერთა. მან მექვაბიშვილს სასტიკი საყვედური გამოუცხადა და მდგომარეობის გამოსწორებლად გარკვეული დრო მისცა, მაგრამ...

ახალიცხის „განთიადის“ რაისაბჭოს თავმჯდომარეს ცა ქუდად არ მიაჩნდა და დედაშიწა ქალაქში დედაშიწა: ორ წელზე მეტია თითო თითზე არ დამიკარებია და ხმა არავის გაუცია. ეს შემოწმება ცენტრალური საბჭოს მორიგი დონისძიება იყო, რაღა ჩემთვის მოიკვირებო, რომ წილელს კიდევ შემამოწმონ? საქართველოში კიდევ ბევრი რაისაბჭოა, ჩემამდე ორ-სამ წელში წადი ვეღარ მოაღწევინ, ამასობაში ცენტრალური საბჭოს ხელმძღვანელები ან შეიცვლებიან, ან ჩემი ცოდვები დაავიწყდებოთ.

მექვაბიშვილი მოტყუვდა. ამას წინათ ახალიცხის „განთიადის“ რაისაბჭოს ცენტრალური საბჭოდან ექვსიოდე თვის წინ მიღებული დავდენილების შესრულების მიმდინარეობის შესამოწმებლად ეწვივნენ და რა ნახეს? არაფერი. მექვაბიშვილის მუშაობაში ახალი ნაკლოვანებები გამოვლინდა. რაისაბჭოში არ სციდნიათ, „განთიადის“ რამდენი წევრია რაიონში. ცენტრალური საბჭოში წარდგენილი ნახევარწლიური სტატისტიკური ანგარიში ისე უყო შედგენილი, რომ მექვაბიშვილს ფიზკულტურის კლექტავ-

ბიდან არავითარი ცნობა არ მოუღია. რაისაბჭოში მშტ კომპლექსის ნიშნისთანა და თანრიგისთანა მრეშადების შესახებ ვერავითარი დოკუმენტი ვერ აღმოაჩინეს. „განთიადის“ საწევრო ანარიცხების აკრფის, ფიზკულტურისა და სპორტის განვითარების გეგმების შესრულებაში ისევ საგრძნობი ხარვეზებია...

რაც მთავარია, მექვაბიშვილმა ვალეს მალაროთა სამმართველოში საწარმოო ტანვარჯიშის მეთოდისტობაც (შეთავსებთ მუშაობა) ვერ შეუფერა — საქმე რაისაბჭოში მიიყვანა. და მოხდა ის, რასაც მექვაბიშვილი არ ელოდა: „განთიადის“ ცენტრალური საბჭოს პრეზადიუმის სხდომაზე უქნარა რაისაბჭოს თავმჯდომარე თანამდებობიდან მოხსნა და სათანადო ორგანიზაციის წინაშე დააყენა მისი ვალეს მალაროთა სამმართველოს საწარმოო ტანვარჯიშის მეთოდისტის თანამდებობიდან მოხსნის საკითხიც. ამაზე ნათქვამი: „რაც მოგივა დავითაო, ყველა შენი თავითაო“.

ცენტრალურმა საბჭომ დასაბახალიცხის „განთიადის“ რაისაბჭოში მდგომარეობის გაუმჯობესების ღონისძიება.

თბილისის „დინამოს“ ანკაბა

თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელთა გუნდი შეიქმნა 1925 წელს. მატჩებს ასევე ატარებს თბილისის „ლოკომოტივის“ სტადიონზე (30.000 ადგილი). მალე მწვეობრნი ჩადგება „დინამოს“ სტადიონი, რომელიც 75.000-მდე მაყურებელს დაიტევს.

უმადლეს ლიგაში 1936 წლის შემოდგომიდან. სსრ კავშირის ჩემპიონატის ისტორიაში ჩატარებული აქვს 856 მატჩი, რომელთაგან 397 მოიგო, 236 ფრედ დაამთავრა და 223 წააგო, დააგროვა 1020 ქული, ბურთები — 1459:1058 (საშუალოდ თითო მატჩში გააქონდა 1,70 გოლი, დებულობა — 1,24-ს).

სსრ კავშირის ჩემპიონი გახდა 1964 წელს, ვერცხლის პრიზიორი — 1939, 1940, 1951, 1953 წლებში, ბრინჯაოსი — 1936 (შემოდგომა), 1946, 1947, 1950, 1959, 1962, 1967, 1969, 1971 წლებში. ყველაზე ცუდი შედეგი — I ადგილი — 1955, 1958 წლებში. დიდი ანგარიშით მოგებული აქვს 116 შეხვედრა, წაგებული — 55. ყველაზე დიდი ანგარიშით მოუგო მოსკოვის „ლოკომოტივს“ — 9:2 (1948 წ.), წაგო ინეგ მოსკოვის „ლოკომოტივთან“ — 2:9 (1956 წ.).

სტატისტიკის სამყაროში

გუნდმა და მისმა წევრებმა სხვადასხვა დროს მოხვედრეს პრიზები: „ენდელას თასი“ (1969 წ.), გ. ფედოტოვის სახელობის პრიზი (1959, 1960 წ.წ.), დიდი ანგარიშით მოგებებისთვის (1961 წ.), დუბლორთათვის (1964 წ.), ფეხბურთის ფედერაციისა (1964 წ.), „ოლიმპიის“ (ს. კოტორიკაძემ — 1962 წელს), „ტრულის“ (ზ. კალოიევამ — 1959, 1960 წ.წ.). დიდი ანგარიშით — 1966 წ., გ. გავაშელმა — 1968 წ., გ. ნოდინამ — 1970 წ.).

ყველაზე მეტი მატჩი თბილისის „დინამოს“ შემადგენლობაში ჩემპიონატების ისტორიაში ჩატარა ა. ლოლობერიძემ — 341 (ს. მერტრეველმა უმაღლეს ლიგაში სულ 371). ა. ლოლობერიძე გუნდის ყველა დროის მთლიანობაში მოიგო 127 გოლი და რეკორდსმენი იყო სეზონში გატანილი გოლების მხრივ — 25 (1950 წ.).

სსრ კავშირის თასზე გუნდს ჩატარებული აქვს 95 შეხვედრა. აქედან 55 მოიგო, 10 ფრედ დაამთავრა და 30 წააგო, ბურთების შეფარდება 211:130 (საშუალოდ ყოველ მატჩში გააქონდა 2,22 გოლი, დებულობა — 1,36-ს).

თბილისის „დინამოს“ თასის გათამაშებაში ყველაზე „უიღბლო“ გუნდია თბილისელები 14-ჯერ გაგებდნენ მეთხუთმდღიანში, 9-ჯერ ნახევარფინალში, 5-ჯერ ფინალში (1936, 1937, 1946, 1960, 1970 წლებში), მაგრამ თასი მაინც ვერ მოიპოვეს. ყველაზე დიდი ანგარიშით დინამოელებმა მოუგეს პეტროპოლისის „ლოკომოტივს“ — 11:0 (1951 წ.), წააგეს მოსკოვის „ტორპედოსთან“ — 1:6 (1957 წ.).

პირველი საერთაშორისო მატჩი თბილისის „დინამომ“ 1937 წელს გამართა. მას შემდეგ 35 წლის მანძილზე გუნდმა 130 მატჩი ჩატარა, რომელთაგან 74 მოიგო, 26 ფრედ დაამთავრა (აღსანიშნავია, რომ მხოლოდ 4-ჯერ აღინიშნა მყურებელთათვის ანტიპატური ანგარიშები — 0:0) და 30 წააგო. ბურთების ბალანსი 349:176 (საშუალოდ თითო მატჩში გააქონდა 2,68 გოლი, დებულობა 1,35-ს). დიდი ანგარიშით მოიგო 38 შეხვედრა, წააგო მხოლოდ 4. ყველაზე დიდი ანგარიშით მოუგო სინგაპურის ნაგრებს — 10:0 (1968 წ.), წააგო „შეფილდ უენსდესთან“ — 0:5 (1960 წ.).

„ლოლოს“ 27 ნომბრის ნომერში იჭერა თბილისის „დინამოს“ სტატისტიკური სიურპრიზების შესახებ ციფრები 33-ს გარშემო. არის სხვა კურთხეული ციფრები:

თბილისელებმა 130 საერთაშორისო მატჩი გამართეს. უსუსტად იმდენი, რამდენი გოლიც მიუღიათ სსრ კავშირის თასის გათამაშებებში.

ამ საერთაშორისო მატჩებში წააგეს 30 შეხვედრა. უსუსტად იმდენი, რამდენიც თასზე.

თასის ყოველ მატჩში გუნდი საშუალოდ უშვებდა 1,36 გოლს, თითქმის იმდენს, რამდენსაც საერთაშორისო მატჩებში — 1,35-ს.

ბ. ბარაქანიძე.

შეუბნავნ პარკიუს

თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელები ზამთრის არდადეგების შემდეგ შეუდგნენ წინასასწომო მზადებას. 2-3 იანვარს მთლიანად შეუდგნენ სამედიცინო შემოწმებას, 4 იანვარს დიდმა ზაზაზე გამართა კოლექტივის საერთო კრება, ხოლო გუშინ ჩატარდა პირველი ვარჯიში.

დინამოელები საერთო კრებას ესწრებოდნენ სპორტულ ორგანიზაციათა და ფეხბურთის ფედერაციის მუშაკები, გუნდის ხელმძღვანელები.

გუნდის ძველ შემადგენლობაში ცვლილებები არაა. არიან ახალი წევრები: მეკარე დ. გოგია ქუთაისიდან, მცველი ნ. ხინაიშვილი ბათუმიდან და ნახევარმცველი თ. გაბრიჩიძე რუსთავიდან.

ჩაქველთა წარმატება

ქობულეთის რაიონის ჩაქვის ავტოსტრანსპორტო საწარმოში ჩამოყალიბდა ფეხბურთელთა კოლექტივი, რომელსაც სათავეში ჩაუდგა მწვრთნელი ს. ავალიანი. ავტოსტრანსპორტელებმა გაზაფხულზე მონაწილეობა მიიღეს რაიონის თასის გათამაშებაში, ფინალში დამარცხდნენ ცეცხლარის ჩაის საბჭოთა მეურნეობის გუნდი და ლევ ფლენინ პრატს. შემდეგ ისინი ჩაებნენ აჭარის საფეხბურთო თასის იცვენს.

ახლანდელმა დამთავრდა აჭარის პირველობა ფეხბურთში. ჩაქვის ავტოსტრანსპორტო საწარმოს გუნდმა 20 შესაძლებლობა 18 ქულა მოაგროვა, დაიკავა I ადგილი და აჭარის ჩემპიონი გახდა.

ეს ფეხბურთელი კოლექტივის გუნდის დიდი წარმატებაა.

ლ. ტრაპაძე.

საქართველოს — ახლლოაბი

სსრ კავშირის მინისტრთა სამსახურთან არსებულმა ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტმა შეკამა ქვეყნის ფიზკულტურულ ორგანიზაციებს შორის გაშლილი საკავშირო შეჯიბრების შედეგები 1971 წელს საკავშირო, ვეროპულ და მსოფლიო ჩემპიონატებში ოლიმპიურ სასპორტებში მოპოვებული მაჩვენებლების მიხედვით.

შეჯიბრება ცალ-ცალკე ტარდებოდა რესპუბლიკების (აქ შედილობენ მოსკოვი და ლენინგრადი), სპორტსაზოგადოებების და უწყებების, ქალაქების (ამ ჯგუფში შედილობენ მოსკოვისა და ლენინგრადის ოლქები ამ ქალაქების ჩათვლელად) ორგანიზაციებს შორის.

ის ხუთ-ხუთი ორგანიზაცია, რომლებმაც ამ შეჯიბრებაში I ჯგუფში საუკეთესო მაჩვენებლები მოიპოვეს, საკავშირო სპორტსმობიტების გარდამავალი პრიზები და საბატიო სიგელებით დაჯილდოვდა.

მოკავშირე რესპუბლიკების, ნოსკოვისა და ლენინგრადის ჯგუფში I ადგილი მიეკუთვნა რსფსრ-ს (ოლქები, მხარეები, ახსრ), II ადგილზე რსფსრ (ოსკოვი), III — უკრაინის რესპუბლიკის ორგანიზაცია, IV — რსფსრ (ლენინგრადი), V — ბელორუსის რესპუბლიკის ორგანიზაცია.

საქართველოს ფიზკულტურული ორგანიზაცია VI ადგილზე გაედა და პრიზითაა შორის ვერცხდა. ეს რესპუბლიკების კონკურსში მოსკოვისა და ლენინგრადის ორგანიზაციების მონაწილეობამ გამოიწვია.

სპორტსაზოგადოებებისა და უწყებების ჯგუფში გარდამავალი პრიზებითა და სიგელებით დაჯილდოვდნენ:

პირველი ადგილისთვის — სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალები, მეორისთვის „დინამოს“, მესამე ადგილისთვის — „ბურევესტნიკი“.

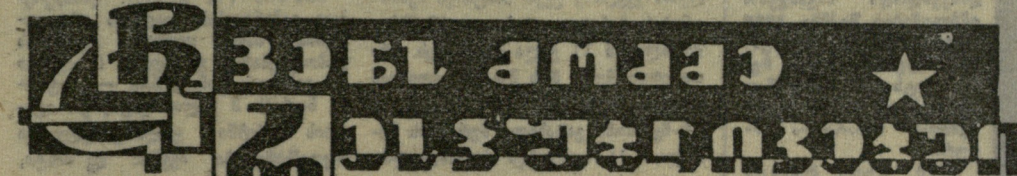
ამ ჯგუფში საბატიო სიგელები დაიმსახურეს:

IV ადგილისთვის — „ტრუდმა“, V ადგილისთვის — „სპარტაკმა“.

ქალაქების (მოსკოვისა და ლენინგრადის ოლქების ჩათვლით) ორგანიზაციების ჯგუფში გარდამავალი პრიზები და სიგელები ხვდათ:

I ადგილისთვის — კიევის, მეორისთვის მოსკოვის ოლქს, III ადგილისთვის — ლოვოს.

თბილისისა და მინსკის ორგანიზაციები, რომლებმაც შეჯიბრებაში შესამჩნევად IV და V ადგილები მოიპოვეს, საკავშირო სპორტსმობიტების სიგელებით დაჯილდოვდნენ.

საქართველოს სპორტსმობიტების მინისტრო

**ჯანმრთელობის
კომისიაში
ნიმარკოლარათუი**

ყონულთან ოკანესთან, პევეკის არქიტექულ საზღვაო პორტში, მწვეობრნი ჩადგა სპორტის სასახლის ახალი სპორტული კომპლექსი. ეს ერთ-ერთი უდიდესი ნაგებობაა ჩუკოტკაზე. კომპლექსში შედის თამაშობათა დარბაზი, დარბაზები ძალისხმებისთვის, მოკრივეჯანსოვის, მოჭადრაკებისთვის, დასვენების პევეკი.

იხვევის „ოლიმპი“
„ოლიმპი“ — ასე ჰქვია ახალ სპორტულ კლუბს, რომელიც ძველ ფსკოვში გაიხსნა. იგი ბაიბარებოთა და კანოეებით ნიზბრსობის 500-ზე მეტ მოყვარულს აერთიანებს. რეგულარულად მომეცადინეთა შორის არიან გამოცდილი სპორტსმენები, რომლებიც ბევრჯერ გამოსულან როგორც საკავშირო, ისე საერთაშორისო შეჯიბრებებში. ესენი არიან:

ა. ბაქსიმაიო.

მ ე რ თ ხ ე თ ა მ ა ზ ე ბ ი

ს ა დ. მ ი ნ, რ ო დ ი ს ?

თქვა ნაციტთა ქვეყანაში გამოსვლაზე, მაგრამ სოკ-ს პირვანდელი გადაწყვეტილება არ შეუცვლია. ასე იყო თუ ისე, 1936 წლის თებერვალში გარმიშ-პარტენკირჰენში შეჯიბრებებს სტარტი მიეცა.

გერმანიის ხელისუფლების სათავეში მყოფი ნაციტები შეეცადნენ ზამთრის ოლიმპიადის ფიზსტური წყობის პრაბაგანდის მიზნით გამოეყენებინათ. მათ ოლიმპიადის გუნდის მოსამზადებლად უამრავი თანხა დახარჯეს იმ იმედით, რომ თამაშებში გამარჯვებით არიული რასის უპირატესობას დაამტკიცებდნენ.

თამაშების პროგრამა საგრძობლად გაფართოვდა ვაჟთა სათხილამურო ესტაფეტის (3x10 კმ) და საბათ ორჭიდის (ვაჟები-სადა და ქალებებისთვის) შეტანით. იმან ცენტრალური ევროპის ქვეყნებს, სადაც საბათ სახეობები განსაკუთრებით პოპულარული იყო, საშუალება მისცა მედლებისთვის ებრძოლათ.

IV ოლიმპიადის 28 ქვეყნის 756 სპორტსმენმა (მათ შორის-76 ქალმა) მოიყარა თავი. ეს სარეკორდო რიცხვი იყო, რაც პირტურული გერმანიის პრაბაგანდის ნაყოფი გახლდათ: მასამწლეები ოლიმპიადის მონაწილეთა რიცხვს კომპლეს ჰპირდებოდნენ.

დღები და ქულები 17 ქვეყნის წარმომადგენელთა შორის განაწილდა.

ოლიმპიადის გმირი იყო ნორვეგიელი მოციგურავე ი. ბალანგრული, რომელმაც 3 ოქროსა და 1 ვერცხლის მედალი დაიმსახურა. ნორვეგიელმა რუულდმა წინა თამაშებში ტრამპლინიდან ხტომა მოიგო. აქ მან ჯერ „მეგრინავ მოთხილამურეთა“ შეჯიბრებაში იმარჯვა, შემდეგ კი სწრაფლაშეხვედრაში სიდა დალა და ოქროს მედალი მოიპოვა. სლოლომში მას IV ადგილი ხვდა.

სონია ჰენიმ ამ ოლიმპიადის გამარჯვებით თავისებური რეკორდი დაამყარა — მესამე თამაშებში მოიგო. ასეთი წარმატებების შემდეგში იმარჯვდა და იმარჯვდა მოციგურავე ი. ბალანგრული, რომელმაც 3 ოქროსა და 1 ვერცხლის მედალი დაიმსახურა. ნორვეგიელმა რუულდმა წინა თამაშებში ტრამპლინიდან ხტომა მოიგო. აქ მან ჯერ „მეგრინავ მოთხილამურეთა“ შეჯიბრებაში იმარჯვა, შემდეგ კი სწრაფლაშეხვედრაში სიდა დალა და ოქროს მედალი მოიპოვა. სლოლომში მას IV ადგილი ხვდა.

სონია ჰენიმ ამ ოლიმპიადის გამარჯვებით თავისებური რეკორდი დაამყარა — მესამე თამაშებში მოიგო. ასეთი წარმატებების შემდეგში იმარჯვდა და იმარჯვდა მოციგურავე ი. ბალანგრული, რომელმაც 3 ოქროსა და 1 ვერცხლის მედალი დაიმსახურა. ნორვეგიელმა რუულდმა წინა თამაშებში ტრამპლინიდან ხტომა მოიგო. აქ მან ჯერ „მეგრინავ მოთხილამურეთა“ შეჯიბრებაში იმარჯვა, შემდეგ კი სწრაფლაშეხვედრაში სიდა დალა და ოქროს მედალი მოიპოვა. სლოლომში მას IV ადგილი ხვდა.

პირი რეკორდი. 5000 მ (87). ბალანგრული — 8.19,6 (ოლიმპიური რეკორდი). 10000 მ (80). ბალანგრული — 17.24,3 (ოლიმპიური რეკორდი).

ფიჯიური ციზარაკობა. ქალები (26). ს. ჰენი (ნორვეგია). ვაჟები (25). კ. შეფერი (ვესტრია). წყვილი (86). მ. ჰენი-გ. ბაიერი (გერმანია).

გობსლენი. ორადგილიანი (28 ეკიპაჟი). აშშ-ს I გუნდი (ბრაუნე, უოშპორნი). ოთხადგილიანი (18 ეკიპაჟი). შეეცარიის II გუნდი (მუსი, გერტმანი, ბუფი, ბეილი).

პირი (15 გუნდი). დიდი ბრიტანეთი, კანადა, აშშ.

სათხილამურო სპორტი. რბოლა 18 კმ (75 მონაწილე). ე. ლარსონი (შვეიცია) — 1:14.38. 50 კმ (86). ე. ვიკლუნდი (შვეიცია) — 3:30.11. ესტაფეტა 4x10 კმ (18 გუნდი). ფინეთი (ნურმე-ლა, კარპინენი, ლაპლე, ილკანენი) — 2:41.33. ტრამპლინიდან ხტომა (48). ბ. რუული (ნორვეგია). ორჭიდი (18 კმ ზე რბენა და ხტომა. 51 მონაწილე). თ. ჰაგენი (ნორვეგია). საბათ ორჭიდი. ვაჟები (86). ფ. პენიური (გერმანია). ქალები (87). ჰ. კრანცი (გერმანია). სლოლომი ვაჟები (70). პენიური. ქალები (46).

პირი რეკორდი. 5000 მ (87). ბალანგრული — 8.19,6 (ოლიმპიური რეკორდი). 10000 მ (80). ბალანგრული — 17.24,3 (ოლიმპიური რეკორდი).

32 პრეტენდენტი და 8 ლირსკუდი

ახე საფეხურით მარათონის პირველი ეტაპის შედეგები

დამთავრდა ევროპის საფეხურით ჩემპიონატის პირველი ეტაპი — შესარჩევი მატჩები ჯგუფებში. 32 გუნდიდან ბრძოლას ძველი სამყაროს ჩემპიონის საპატიო ტიტულისთვის 8 ლირსკუდი განაგრძობს. ეს ის გუნდებია, რომლებმაც I ადგილები დაისაკუთრეს ჯგუფურ ტურნირებში. დანარჩენები მორიგი მსოფლიო ჩემპიონატისთვის საშაიდის შეუდგნენ.

როგორი მანქანებით დამთავრეს პირველი ეტაპი უძლიერესებმა, რომლებსაც ჩემპიონატის ნამდვილი ციებ-ცხელება სწორედ ასლა დაიწყო? თუ 8 განმარჯვებულს ერთ სატურნირო ცხრილში მოვათავსებთ, ჯგუფური ტურნირების შედეგების შედარების საშუალება მოგვეცემა.

	თ. მ. ფ. წ. ბ. ქ.
ინგლისი	6 5 1 0 15—3 11
სსრ კავშირი	6 4 2 0 13—4 10
იტალია	6 4 2 0 12—4 10
გერ	6 4 2 0 10—2 10
რუმინეთი	6 4 1 1 11—2 9
ბელგია	6 4 1 1 11—3 9
უნგრეთი	6 4 1 1 12—5 9
იუგოსლავია	6 3 3 0 7—2 9

როგორც უცხოელი სპეციალისტები ფიქრობენ, საპატიო ჯილდოს მოპოვებ...

ბის ყველაზე მეტი შანსი სწორედ ცხრილში პირველ 4 ადგილზე განლაგებულ გუნდებს აქვთ. ასე რომ, ტურნირის პირველ ეტაპზე მოულოდნელი არაფერი მომხდარა, თუმცა ზოგიერთ ჯგუფში გამარჯვებულს აშკარად გაუდინმა ბეღმა. ასე მაგალითად, პირველ ჯგუფში რუმინეთისა და ჩეხოსლოვაკიის ფეხბურთელებს დავა გატანილი და მიღებული ბურთების სხვაობამ გადაწყვიტა.

ჯგუფურ ტურნირებში II ადგილებზე გასულნი ის კოლექტივები არიან, რომლებმაც ყველაზე მეტი უსიამოვნება მიაყენეს ფაფორიტებს. აი, როგორია მათი საბოლოო სატურნირო მარჯვენალები.

თ. მ. ფ. წ. ბ. ქ.	
შვეიცარია	6 4 1 1 12—5 9
ჩეხოსლოვაკია	6 4 1 1 11—4 9
პოლანდია	6 3 1 2 18—6 7
ესპანეთი	5 3 1 1 13—2 7
ავსტრია	6 3 1 2 14—6 7
ბულგარეთი	6 3 1 2 11—7 7
პორტუგალია	6 3 1 2 10—6 7
პოლონეთი	6 2 2 2 10—6 6

ასლა თორიღე სიტყვით შეაჩერდეთ გამარჯვებულებზე:

რაშინეთი (I ჯგუფი). რუმინულე-

ბმა 4 შეხვედრა მოიგეს, 1 ფრედ დაამთავრეს და ერთიც წააგეს. ყველაზე დაბაბული ბრძოლა მათ ჩეხოსლოვაკიელებთან პქონდათ. 1 შეხვედრა პრალაში წააგეს (0:1), მაგრამ 14 ნოემბრის გამარჯვებამ (2:1) გუნდს ჯგუფში I ადგილი მოუტანა. რუმინეთის ნაკრებში ყველაზე შედეგიანი თავდაპირველი ლუჩესკუა, რომელმაც შესარჩევ მატჩებში 3 ბურთი გაიტანა. 2-2 გოლის ავტორები არიან დუმიტრაკე, დემბროვსკი და ლუქსკუ, იორდანესკუ და ნუნუაილერმა თითო ბურთი გაიტანეს. რუმინელები საიმედოდ თამაშობდნენ დაცვაში — საკუთარ კარში მხოლოდ 2 ბურთი მიიღეს.

შანსოთი (II ჯგუფი). ჯგუფურ ტურნირში მარცხს ვერც უნგრელები გადაურჩნენ. რუმინელთა მსგავსად, მათაც 4 შეხვედრა მოიგეს, 1 ფრედ დამთავრეს და მწარედ დამარცხდნენ სოფიაში ბულგარეთის ნაკრებთან (0:3). მხოლოდ შინ მოგებულმა მატჩმა (2:1) მოუტანა უნგრეთის ნაკრებს ნანატრი გამარჯვება. უნგრელებმა ყველაზე მეტი გოლი გაიტანეს ჯგუფში (12) და ყველაზე ცოტა მიიღეს (5). აი, როგორია უნგრეთის ერთგული ნაკრების სწრაფობა სია: ბენე — 3, კოჩიმი, ფაზეკაში 2-2, იუხასი, ვილარი, დუნაი, სიური, ზამბო — თითო გოლი.

ინგლისი (III ჯგუფი). ინგლისელებმა ყველაზე უკეთ ჩაატარეს ჩემპიონატის პირველი ეტაპი და 12 შესაძლებელიდან 11 ქულა დააგროვეს. ერთადერთი ქულა მათ შვეიცარიელებთან შეხვედრაში დათმეს (1:1). მსოფლიოს ექს-ჩემპიონი გატანილი ბურთების მისეღვით II ადგილზე პოლანდიელთა

შემდეგ. ინგლისელებმა 6 მატჩში 15 ბურთი გაიტანეს. ყველაზე შედეგიანი თამაშით თავი გამოიჩინა ჩივერსმა — 5. ჰერსტმა გაიტანა 3 გოლი, ლიმ — 2. თითო გოლის ავტორები არიან პიტერსი, ლეიფერი, კლარკი, სომერბი. ერთი ბურთი საკუთარ კარში გაიტანა შვეიცარიელმა ვეიბლმა.

სსრ კავშირი (IV ჯგუფი). საბჭოთა ფეხბურთელებმა ტურნირის დამთავრებამდე გაინადღეს I ადგილი ჯგუფში და უძლიერეს მეტოქეს — ესპანეთს მიიღო 3 ქულით გაუსწრეს. საბჭოთა ნაკრებმა 4 შეხვედრა მოიგო და 2 ფრედ დამთავრა. სწრაფობა სია ასეთია: ფედოტოვი და ვერიუჟინი — 3-3 გოლი, შვიჩენკო და კოლოტოვი — 2-2, ბანიშევიცი, მუნტიანი, ბიშოვიცი — თითო გოლი.

ბელგია (V ჯგუფი). ბელგიელთა I ადგილი დიდი წარმატებაა ჯერ თუნდაც იმიტომ, რომ მათ უკან ჩამოთოვს 2 აღიარებული ფაფორიტი — პორტუგალიისა და შოტლანდიის გუნდები. ბელგიელებმა მეტოქეთა კარში 11 ბურთი გაიტანეს, მიიღეს კი მხოლოდ 3. ამ წარმატების ერთ-ერთი ავტორთაგანია დეგრინტი, რომელმაც ოთხჯერ აიღო მეტოქეების კარი. 3-3 გოლის ავტორები არიან ვან ჰიმსტი და ლამბერი, დენულის ანგარიშზეა 1 ბურთი.

იტალია (VI ჯგუფი). დამაჯრებელ გამარჯვებას მიადვიეს იტალიელებმაც. მათაც ჯგუფური ტურნირის დამთავრებამდე გაინადღეს I ადგილი და უახლოეს კონკურენტს — ავსტრიის ნაკრებს 3 ქულით გაუსწრეს. იტალიის ნაკრებში ყველაზე შედეგიანი თავდაპირველები იყვნენ: დე სისტი,

პრატი, ბონინსენია — 3-3, რივა — 2, მაცოლა — 1.

იუგოსლავია (VII ჯგუფი). ბრძოლა I ადგილისთვის ძირითადად იუგოსლავიელებსა და პოლანდიელებს შორის მიმდინარეობდა. მიუხედავად იმისა, რომ პოლანდიელმა თავდაპირველმა აბსოლუტური რეკორდი დაამყარეს და ჩემპიონატის 6 მატჩში 18 ბურთი გაიტანეს, იუგოსლავიის საბოლოო ჯამში თავის მეტოქეს 1 ქულით მეტი აღმოაჩნდა და პირველობის ბუდე მან გადაწყვიტა. გთავაზობთ გუნდის სწრაფობა სია: ჯაჩიჩ — 3, ბუკალი — 2, ფილიპოვიჩი და ერკოვიჩი — თითო გოლი.

გერ (VIII ჯგუფი). გერმანელთა გამარჯვება ეჭვს არ იწვევდა: გუნდმა 4 მატჩი მოიგო და 2 ფრედ დამთავრა. გერის ნაკრებმა 4 ქულით გაუსწრო II ადგილზე გასულ პოლონეთის გუნდს. არ უდალატა თავის ტრადიციას შენიკოს მსოფლიო ჩემპიონატის მთავარმა ბომბარდირმა მიულერმა: მან 6 გოლი გაიტანა ევროპული ჩემპიონატის ჯგუფურ ტურნირში, 2 გოლის ავტორია ნეტცერი, გრამოვსკიმ და კეპელმა თითოჯერ აიღეს მეტოქეთა კარი.

სულ ჩემპიონატის 95 მატჩში ჯამშილია 261 ბურთი. ყველაზე უძლიერესაგანია გამოდგა II ჯგუფის მატჩები — 38 გოლი. შედეგითობით მომდევნო ადგილებზე არიან: IV და VII ჯგუფები — 37-37 გოლი, III-VI ჯგუფები — 32-32, VIII ჯგუფი — 30, I ჯგუფი — 28, V ჯგუფი — 27.

6. გუპუზვილი.

ს უ რ ა თ ე: შოტლანდიისა და ბელგიის ეროვნულ ნაკრებთა შეხვედრის მომენტი. ბელგიელ თავდაპირველ დეგრინტს თავი გააქვს ბურთი შოტლანდიელთა კარში.

ფეხბურთის მსოფლიო ჩემპიონატებზე წესად დამკვიდრდა საგანგებო ემბლეების შექმნა. 1966 წელს ინგლისელებმა უმასპინძლეს მსოფლიო ჩემპიონატს და ემბლეად შექმნეს ლომის ბოკერი „ვილის“ მხიარული ფიგურა. 1970 წელს მიქსიკელებმა დაამზადეს „ხუანიტო“ — ფეხბურთელი ბიჭუნა სომბრეროთი. მომავალი მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალური მატჩები, როგორც ცნობილია, 1974 წელს ჩატარდება გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში. გერმანელებმა ჩემპიონატის ემბლეად შეარჩიეს ერთგვარი „ტანდემი“, ორი ფეხბურთელის ფიგურა — შავთმიანი ტიპი და ქერათმიანი ტიპი.

ს უ რ ა თ ე: მომავალი ჩემპიონატის ემბლემა — ტიპი და ტაპი.

ს უ რ ა თ ე: მამაკაცი ჩემპიონატის ემბლემა — ტიპი და ტაპი.

საიუბილეო თასი — „პრ. ინსტალს“

„სამტრესტის“ საწარმოო კომპანიის ფეხბურთელთა გუნდი „პრ. ინსტალს“ უძლიერესი აღმოჩნდა საქართველოს კომპაქსის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი კვების მრეწველობის თბილისის ორგანიზაციების წლევანდელ ვაჟთაშეხებაში.

აღსანიშნავია, რომ საიუბილეო თასი სამტრესტელებმა ერთგვარი სიურპრიზითაც კი მოიგეს: ქვეყნულ ფეხბურთულ ფედერაციის დაამარცხეს ისე, რომ თავიანთ კარში არც ერთი ბურთი არ მიუღიათ და ფინალში თამაშის № 2 ფაზის გუნდს ანგარიშით 3:0 მოუგეს.

თ. გაჩაჩილაძე.

ტ რ ი ბ უ ნ ა ზ ე ჩ ე მ ვ ი რ ე ნ ე ბ ი ი ყ ვ ნ ე ნ

პარტიის თბილისის ორგანიზაციის რაიკომის სააქტო დარბაზში გაიმართა რაიონის ფიჭულტურულ-სპორტული აქტივის კრება, რომელმაც მონაწილე ფიჭულტურის რაიონული კომიტეტის თავმჯდომარისა ბეროზაშვილის მოხსენება „სსრ კავშირის ხალხთა V სპორტაკიადაში რაიონის სპორტმენტა მონაწილეობის შედეგებისა და მასობრივი ფიჭულტურულ-სპორტული საქმიანობის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“.

კამათში მონაწილეობდნენ: ფიჭულტურის ინსტიტუტის მძღველის ნიკოლოზის კათედრის გამგე დ. იოსელიანი, უნივერსიტეტის ფიზალბურლისა და სპორტის კათედრის გამგე გ. გოკიელი; რაიონის სპორტული სკოლის დირექტორი გ. გუგუშვილი, რაიონის სამხედრო კომისარი ა. გოგობერიშვილი, დოსაფის რაიკომის თავმჯდომარე ი. კიტიაშვილი, ფიჭულტურის ინსტიტუტის მეთოდკამბინეტის უფროსი შ. ელიაშვილი, სსრ კავშირის ხალხთა V სპორტაკიადას ჩემპიონები ლ. ასატოროვა და ა. შოშიაშვილი.

აქტივის მუშაობა შეჯამა კომპაქსის რაიკომის მეთაურ მდივანმა მ. გოჩალიაშვილმა.

აქტივმა მიიღო სათანადო რეზოლუცია.

რედაქტორის მოადგილე
გ. ჯაფარიძე.